

การมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย
จากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ในอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย
Participation of Local Leaders in Helping Victims the 2019
Coronavirus Epidemic in Mueang Nong Khai District,
Nong Khai Province

พระนิรุต์ ฐานุตโร (โทแสง)¹,
ชาญชัย ฮวดศรี² และ สุธิพงษ์ สวัสดิ์ทา³
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น^{1,2,3}
PhraNirut Tanuttaro (Tosang)¹,
Chanchai Huadsri² and Sutiphong Sawattha³
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus^{1,2,3}
Corresponding Author, E-mail: 6405205024@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยประยุกต์หลักธรรม สังคหวัตถุ 4 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยประยุกต์หลักธรรมสังคหวัตถุ 4 และ 3) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยประยุกต์หลักธรรมสังคหวัตถุ 4 เป็นงานวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนจำนวน 399 รูป/คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 13 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ และวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

* ได้รับบทความ: 21 เมษายน 2566; แก้ไขบทความ: 18 ธันวาคม 2566; ตอรับตีพิมพ์: 30 ธันวาคม 2566
Received: 21 April 2023; Revised: 18 ธันวาคม 2023; Accepted: 30 December 2023

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ในอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 3.30 รองลงมาได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ ด้านการติดตามข่าวสารการแพร่ระบาด ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับไวรัสโคโรนา 2019 และ ด้านพฤติกรรมทางการช่วยเหลือจากหลักสังคหวัตถุ 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 3.09 3.06 และ 3.06 ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ในอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะ พบว่า หน่วยงานภาครัฐในอำเภอเมืองหนองคายจังหวัดหนองคายควรนำหลักสังคหวัตถุ 4 มาใช้ในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับมาตรการการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อให้มีนโยบายมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จมีการส่งเสริมให้ผู้นำท้องถิ่นได้รับรู้ข่าวสาร นโยบาย และวิธีการปฏิบัติตามมาตรการควบคุมโรคระบาดจากไวรัสโคโรนา 2019 ที่มีความถูกต้องผ่านทางป้ายประชาสัมพันธ์ และสื่อโซเชียลมีเดียต่าง ๆ

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม; ผู้นำท้องถิ่น; ผู้ประสบภัยจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the participation of local leaders in helping victims of the Coronavirus 2019 epidemic in Muang Nong Khai District, Nong Khai Province; 2) to compare the participation of local leaders in helping victims of the Coronavirus 2019 epidemic; 3) to study problems and suggestions on the participation of local leaders in helping victims of the Coronavirus Pandemic 2019 this research It is a mixed research method (Mixed Method) according to the Four Sangahavatthu Dhamma. The sample group consisted of 399 people and 13 key informants. The tools used were a questionnaire and an interview form. Data were analyzed using social science software packages and contextual content analysis.

The research results were as follows:

1) The overall level of participation of local leaders in helping victims of the Coronavirus 2019 epidemic in Mueang Nong Khai District, Nong Khai Province was statistically rated at a moderate level ($\bar{x} = 3.15$). From aspect consideration, all studied aspects were at the moderate level. The highest mean was seen in the aspect of contacting relevant agencies for assistance ($\bar{x} = 3.30$), followed by participation in helping ($\bar{x} = 3.23$), follow up on epidemic news ($\bar{x} = 3.09$), awareness to educate about the Coronavirus 2019 ($\bar{x} = 3.06$) and the behavior of helping according to the Four Sangahavatthu Dhamma ($\bar{x} = 3.06$)

2) The comparative result of the participation of local leaders in helping victims of the Coronavirus 2019 epidemic in Muang Nong Khai District, Nong Khai Province indicated that the opinion of people with differences in sex, age, level of education and the average monthly income were indifferent overall.

3) The suggestions were that government agencies in Muang Nong Khai District, Nong Khai Province should apply the Four Sangahavatthu Dhamma in formulating policies regarding measures to help victims of the Coronavirus 2019 in order to make the policy effective and successful. Local leaders should be encouraged to correctly know the news, policies and methods for complying with the epidemic control measures of the Coronavirus 2019 through public relations signs and various social media.

Keywords: Participation; Local Leader; Victims of the Coronavirus Pandemic 2019

บทนำ

การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทยก่อให้เกิดปัญหาทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม อีกทั้งการออกมาตรการการปิดเมือง (Lockdown) การหยุดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ร้านอาหาร ตลาดสด เป็นต้นทำให้มีคนจำนวนมากต้องกลายเป็นคนที่ขาดรายได้ หรือตกงาน ส่งผลต่อการใช้ชีวิตที่ยากลำบากมากขึ้น ปัจจุบันมีการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนจากไวรัสโคโรนา 2019 จากผู้นำท้องถิ่นที่คิดหาวิธีการช่วยเหลือผู้ที่ประสบปัญหาในรูปแบบที่ต่างกันไปรูปแบบการช่วยเหลือไม่ว่าจะเป็นการจัดหาสถานที่ทำเตียงสนามในกรณีที่เตียงผู้ป่วยนั้นไม่เพียงพอการติดต่อประสานงานหาโรงพยาบาลไปรับผู้ป่วยในกรณีที่ผู้ป่วยไม่สามารถเดินทางกลับบ้าน การจัดหาเครื่องอุปโภคบริโภค

สำหรับชาวบ้านที่ขาดรายได้ในช่วงสถานการณ์ระบาดหนักโดยมุ่งหวังช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อนให้ผ่านวิกฤตจากไวรัสโคโรนา 2019 ไปด้วยกัน (รัฐกุล เสนารา, 2564 : 239-251) อย่างไรก็ตาม ผู้นำท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจริงหรือไม่ แนวคิดและวิธีการต่างๆที่ผู้นำท้องถิ่นได้เสนอและได้ลงมือปฏิบัติผู้ประสบภัยจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ได้รับการช่วยเหลือจากการมีส่วนร่วมมากน้อยหรือไม่เพียงไร และในการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ ผู้นำท้องถิ่นมีพฤติกรรมอย่างไร มีพฤติกรรมอย่างไรทั้งนี้เมื่อเราย้อนกลับไปถึงหลักการของการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 คือ การอำนวยความสะดวก ในด้านอุปโภคบริโภค การอำนวยความสะดวกในการรับ-ส่ง ผู้ป่วยที่ติดเชื้อ การจัดหาเตียง สำหรับผู้ป่วย การจัดหาสถานที่กักตัวสำหรับผู้ติดเชื้อ

เหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจต้องศึกษาถึงที่มา แนวคิดและวิธีบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 รวมถึงพฤติกรรมทั่วไปทั้งมิติผู้ให้และผู้รับ โดยใช้หลักธรรมสังคหวัตถุ 4 เข้ามามีส่วนร่วมในการทำวิจัย โดยเน้นพื้นที่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย เป็นหลักมีการให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ว่าแนวคิดนี้เหมาะสมกับสถานการณ์หรือไม่ รวมถึงถอดบทเรียนโมเดลแห่งความสำเร็จของการดำเนินการของการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อการศึกษาครั้งนี้จะเป็นข้อมูลสำคัญในการส่งเสริมการดำเนินงานของการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ให้ตามเจตนารมณ์ของผู้วิจัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นในการช่วยเหลือช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยประยุกต์หลักธรรม สังคหวัตถุ 4
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นในการช่วยเหลือช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยประยุกต์หลักธรรม สังคหวัตถุ 4
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นในการช่วยเหลือช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยประยุกต์หลักธรรม สังคหวัตถุ 4

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) คือ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประชากร ได้แก่ ประชาชนทั่วไปที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จำนวน 81,577 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 399 คน
2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 13 รูป/คน โดยการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วยเจ้าคณะอำเภอ จำนวน 1 รูป เจ้าคณะตำบล 2 รูป เจ้าหน้าที่ อสม. 10 คน

เครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณและใช้แบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การรวบรวมเอกสาร ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ งานวิจัย และเอกสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามและขอหนังสือขออนุญาตเก็บ รวบรวม ข้อมูลจากศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
3. ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย นำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแจกแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
4. แจกจ่ายแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในอำเภอเมืองจังหวัดหนองคาย จำนวน 399 ฉบับ
5. รับแบบสอบถามทั้งหมดกลับคืน ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analytical Statistics) เป็นสถิติที่นำมาใช้บรรยายคุณลักษณะของข้อมูล โดยใช้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ อาชีพ และระดับการศึกษาซึ่งค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่

- 1.1 ใช้สถิติจำนวน (Frequency) และร้อยละ (Percentage) อธิบายปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนำเสนอให้เป็นรูปแบบของตารางประกอบการอภิปรายผล

1.2 ใช้สถิติแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) วิเคราะห์โดยการหา ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) อธิบายข้อมูลการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของผู้นำท้องถิ่น

2. สถิติวิเคราะห์เชิงอนุมาน (Inferential Analysis Statistics) เป็นสถิติที่ใช้วิเคราะห์ถึงลักษณะของตัวแปรต้นที่มีผลต่อตัวแปรตามโดยใช้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ในอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศชาย	204	51.4
เพศหญิง	195	48.6
รวม	399	100

จากตารางที่ 1 พบว่า จากกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม 399 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 51.4 รองลงมา คือ เพศหญิง จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 48.6

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามโดยจำแนกตามช่วงอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุระหว่าง 18 - 25 ปี	41	10.3
อายุระหว่าง 26 - 30 ปี	54	14.5
อายุระหว่าง 31 - 40 ปี	63	15.8
อายุระหว่าง 41 - 50 ปี	74	18.5
อายุระหว่าง 51 - 60 ปี	74	18.5
อายุ 60 ปี ขึ้นไป	89	22.3
รวม	399	100

จากตารางที่ 2 พบว่า จากกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม 399 คน ส่วนใหญ่มีอายุอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 22.3 รองลงมา คือ มีอายุอยู่ระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 และ มีอายุอยู่ระหว่าง 51 - 60 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	79	19.7
มัธยมศึกษาตอนต้น	83	20.8
มัธยมศึกษาตอนปลาย	85	21.3
ปวช./ปวส.	65	16.2
ปริญญาตรี	54	15.5
สูงกว่า ปริญญาตรี	33	8.2
รวม	399	100

จากตารางที่ 3 พบว่า จากกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม 399 คน ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.3 รองลงมา คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ	56	14.0
เจ้าของกิจการ/ร้านค้า/ค้าขาย	79	19.8
พนักงานบริษัท/พนักงานร้านค้า	111	27.9
อาชีพอิสระ/ธุรกิจส่วนตัว/รับจ้างทั่วไป	72	18.0
เกษตรกร/ปศุสัตว์/ประมง	49	12.2
อาชีพอื่นๆ	32	8.0
รวม	399	100

จากตารางที่ 4 พบว่า จากกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม 399 คน ส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัท/พนักงานร้านค้า จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 27.9 รองลงมา คือ อาชีพเจ้าของกิจการ/ร้านค้า/ค้าขาย จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 19.8

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามรายได้

รายได้ (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000	93	23.3
10,001 - 20,000	118	29.6
20,001 - 30,000	130	32.6
30,001 ขึ้นไป	58	14.5
รวม	399	100

จากตารางที่ 5 พบว่า จากกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม 399 คน ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 20,001 - 30,000 จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6 รองลงมา คือ มีรายได้ต่อเดือน 10,001 - 20,000 จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 29.6

2. ระดับการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ในอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย พบว่า

2.1 ด้านการติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือ ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำท้องถิ่นมีระดับการมีส่วนร่วม ในการช่วยเหลือ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้นำท้องถิ่น ในอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย มีระดับการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากไวรัสโคโรนา 2019 ในการติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลืออย่างถูกต้องช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างถูกต้อง และการมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นต่อที่ประชุมเกี่ยวกับมาตรการควบคุมไวรัสโคโรนา 2019 อยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ด้านการติดตามข่าวสารการแพร่ระบาด ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อผู้นำท้องถิ่น ในอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย มีระดับการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากไวรัสโคโรนา 2019 มีส่วนร่วมในการติดตามข่าวสารเพื่อป้องกันบุคคลกลุ่มเสี่ยงให้หลีกเลี่ยงการใกล้ชิดผู้อื่น โดยเฉพาะ เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้ป่วย และ มีส่วนร่วมในการแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับมาตรการควบคุมโรคจากไวรัสโคโรนา 2019 การมีส่วนร่วมแจ้งว่าพื้นที่ไหนเป็นพื้นที่สีแดง การมีส่วนร่วมในการประกาศเสียงตามสายให้ผู้ติดเชื้อทราบถึงวิธีปฏิบัติตน การมีส่วนร่วมในการแจ้งประกาศตามหน่วยงานภาครัฐ การมีส่วนร่วมในการบอกวิธีปฏิบัติให้ผู้ติดเชื้อได้ทราบอยู่ในระดับมากทุกข้อ

2.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำท้องถิ่นมีระดับการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้นำท้องถิ่นใน อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย มีระดับการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือต่อมาตรการควบคุมโรคจากไวรัสโคโรนา 2019 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากไวรัสโคโรนา 2019 โดยมีการร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ การได้รับแจกจ่ายเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้ประสบภัยที่ถูกกักตัวอยู่ เพื่อความสะดวกของผู้ประสบภัยในการเป็นอยู่ในระหว่างที่ไม่มีงานทำและได้ทราบถึงเรื่องที่เป็นข้อบกพร่องต้องได้รับการพัฒนาแก้ไข อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การได้รับการแจ้ง เตือนเกี่ยวกับผู้ที่มีความเสี่ยงสูงผ่านทางแอปพลิเคชัน หมอชนะ และการได้รับทราบข้อมูลใหม่ไลน์ ของผู้ป่วยหรือผู้ที่มีความเสี่ยงสูงผ่านทางแอปพลิเคชัน ไทยชนะ อยู่ในระดับปานกลาง

2.4 ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับไวรัสโคโรนา 2019 ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำท้องถิ่นมีระดับการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย มีระดับการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากไวรัสโคโรนา 2019 ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับไวรัสโคโรนา 2019 การมีส่วนร่วมในการประกาศให้ผู้ประสบภัยรับทราบถึงอาการเบื้องต้นของผู้ติดเชื้อ เพื่อสร้างระบบขั้นตอนการปฏิบัติที่มีความเหมาะสมต่อการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติตามมาตรการควบคุมโรคจากไวรัสโคโรนา 2019 อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการเสนอข้อปัญหาและวิธีแก้ไขจากการปฏิบัติตามมาตรการควบคุมโรคระบาดจากไวรัสโคโรนา 2019 การมีส่วนร่วมในเข้าร่วมประชุมเพื่อสรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการควบคุมโรคจากไวรัสโคโรนา 2019 อยู่ในระดับปานกลาง

2.5 แนวทางประยุกต์ใช้หลักสังคหะ 4 เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ในอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์แนวทางประยุกต์ใช้สังคหวัตถุ 4 เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ในอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคายผู้ให้ สัมภาษณ์เห็นว่า การมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 เป็น เรื่องที่จำเป็นและมีความเร่งด่วน ซึ่งประชาชนทุกคนควรมีการปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด และต่อเนื่อง จนกว่าจะมีวัคซีนหรือยาที่สามารถรักษาให้หายขาดได้ เนื่องจากโรคนี้มีผลกระทบที่คุกคามต่อชีวิต ของคนเป็นจำนวนมาก และมีการแพร่กระจายแบบทวีคูณ การปฏิบัติตามมาตรการควบคุมโรคระบาดจากรัสโคโรนา 2019 จึงเป็นสิ่งที่ประชาชนทุกคนต้องร่วมมือกัน เพื่อป้องกันและควบคุมโรคดังกล่าวมิให้แพร่กระจาย ไปสู่ประชาชนจำนวนมาก ดังนั้น การนำหลักพุทธสังคหวัตถุ 4 มาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ในอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ก็เพื่อช่วยให้มาตรการควบคุมโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 สำเร็จตรงตามเป้าหมาย

1) ทาน คือ การให้ผู้ให้ ผู้ให้สัมภาษณ์มีแนวทางว่า การมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ในอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จะสำเร็จตาม เป้าหมาย ผู้นำท้องถิ่นต้องมีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความเสียสละประโยชน์ส่วนตน ให้คำนึงถึงประโยชน์ของผู้ประสบภัย คือ ประชาชนเป็นหลัก เป็นต้น

2) ปิยวาจา คือ การพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะ ผู้ให้สัมภาษณ์มีแนวทางว่า การมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ในอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จะสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้นำท้องถิ่นต้องพูดจากับผู้ประสบภัยด้วยถ้อยคำไพเราะ ไม่ตะโกนไม่ขึ้นเสียง เนื่องจากสถานการณ์ปัจจุบันก็เครียดมากพออยู่แล้ว ผู้นำท้องถิ่นควรให้กำลังใจผู้ประสบภัยด้วยถ้อยคำที่น่าฟัง ถ้อยคำที่ไพเราะ เป็นต้น

3) อุตถจริยา คือ การสงเคราะห์เพื่อประโยชน์ผู้อื่น ผู้ให้สัมภาษณ์มีแนวทางว่า การมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ในอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จะสำเร็จตาม เป้าหมาย ผู้นำท้องถิ่นต้องมีความเอาใจใส่ มีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับโรคระบาดจากไวรัสโคโรนา 2019 อย่างต่อเนื่อง ผู้นำท้องถิ่นควรสงเคราะห์ผู้ประสบภัยอยู่เสมอ เช่น ข้าวสาร อาหารแห้ง เป็นต้น

4) สมานัตตตา คือ การเป็นผู้มีความสม่ำเสมอ ผู้ให้สัมภาษณ์มีแนวทางว่า การมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ในอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จะสำเร็จตาม เป้าหมาย ผู้นำท้องถิ่นต้องมีการช่วยเหลืออย่างสม่ำเสมอไม่ขาดสายจนกว่าสถานการณ์จะดีขึ้น เพราะผู้ประสบภัยจะไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้เลยในขณะที่เผชิญกับโรคระบาด ทั้งเรื่องอาหาร เรื่องยา ผู้นำท้องถิ่นควรสอดส่องดูแลอย่างสม่ำเสมอไม่ขาดสาย เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

1) จากผลการวิจัยพบว่า ผู้นำท้องถิ่น ในอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

มีระดับการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากโรคระบาด ไวรัสโคโรนา 2019 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า ผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยมีความตื่นตัวและเตรียมรับมือ และติดตามสถานการณ์ของโรคระบาดจากไวรัสโคโรนา 2019 อย่างสม่ำเสมอ

2) จากผลการวิจัย พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านทาน ด้านปิยวาจา ด้านอุตถจริยา และด้านสมานัตตตา ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า สังคหวัตถุ 4 คือ หลักแนวคิดที่ มุ่งเน้นให้เกิดความสำเร็จของการงานต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับความคิดจนถึงระดับลงมือปฏิบัติและติดตามรวมไปถึงการวิเคราะห์ผลเพื่อพัฒนาการงานให้ดียิ่งขึ้น อยู่เสมอ โดยสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีความเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. หน่วยงานภาครัฐในอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ควรนำหลักสังคหวัตถุ 4 มาใช้ในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับมาตรการการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อให้นโยบายมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ

2. หน่วยงานภาครัฐในอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ควรมีการส่งเสริมให้ผู้นำท้องถิ่นได้รับรู้ข่าวสาร นโยบาย และวิธีการปฏิบัติตามมาตรการควบคุมโรคระบาดจากไวรัสโคโรนา 2019 ที่มีความถูกต้อง ผ่านทางป้ายประชาสัมพันธ์และสื่อโซเชียลมีเดียต่าง ๆ

3. หน่วยงานภาครัฐในอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ควรมีการสนับสนุนหน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์สำหรับล้างมือและเครื่องตรวจวัดอุณหภูมิ ให้กับผู้นำท้องถิ่นในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อใช้ในกิจกรรมที่มีการรวมตัวของประชาชนจำนวนมาก

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ควรมีการนำหลักสังคหวัตถุ 4 มาใช้ในการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย เพราะหลักสังคหวัตถุ 4 จะช่วยให้การมีส่วนร่วมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. หน่วยงานภาครัฐในอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ควรมีการทำแผนการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมโรคระบาดจากไวรัสโคโรนา 2019 ให้สอดคล้องกับบริบทของผู้ประสบภัยในพื้นที่ ทั้งในด้านของสังคม วัฒนธรรม การศึกษาและเศรษฐกิจ รวมไปถึงกิจกรรมการดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่

3. หน่วยงานภาครัฐในอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ควรมีการร่วมมือกับผู้ประสบภัยในการปฏิบัติการเฝ้าระวังประชาชนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงในพื้นที่ โดยเฉพาะประชาชนที่เดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยงต่าง ๆ ทั้งในและนอกประเทศ

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

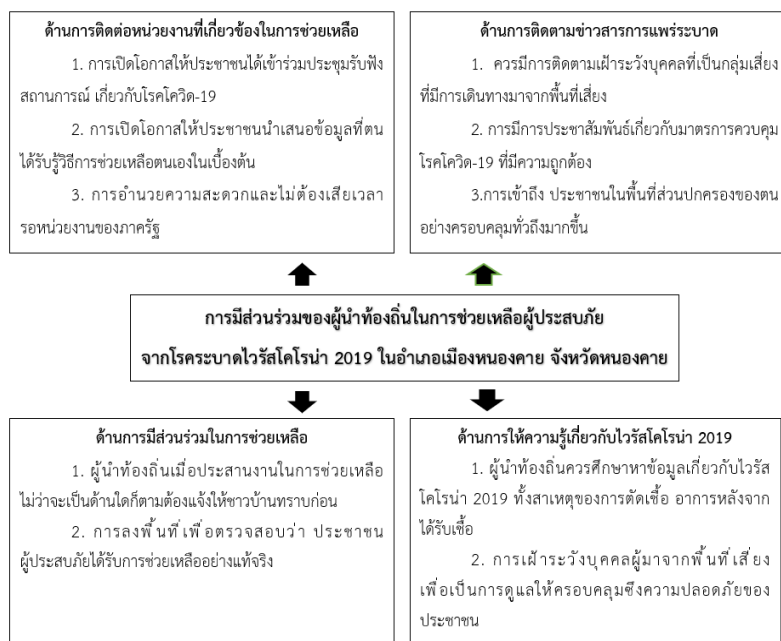
1. ควรศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างโดยรวมจากหน่วยงานหรือองค์กรอื่น เพื่อศึกษาข้อมูลว่ามีระดับการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือของผู้นำท้องถิ่นที่มีความเหมือนหรือแตกต่างจากการวิจัยครั้งนี้

2. ควรศึกษาการนำหลักพุทธธรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือของผู้นำท้องถิ่น เช่น อปริหานิยธรรม 7 สารณียธรรม 6 เป็นต้น เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับผลการวิจัยในครั้งนี้

3. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักพุทธธรรมกับการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือของผู้นำท้องถิ่น เพื่อนำมาบูรณาการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

4. ควรนำผลการวิจัยที่ได้ไปประยุกต์ใช้ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาระดับการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือของผู้นำท้องถิ่นต่อไป

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

เอกสารอ้างอิง

รัฐกุล เสนาร. (2564). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อมาตรการควบคุมโรคโควิด-19 ในอำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(9), 239-251.